

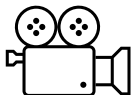

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

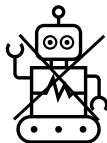
Ajankohtaiswebinaari ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille

13.6.2025

Tervetuloa!

Tilaisuus tallennetaan ja se tulee myöhemmin katsottavaksi OKM:n tapahtumasivulle.

Erilaisten ulkoisten tekoälybottien käyttö tilaisuudessa on tietosuojasyistä kielletty.

**Varmistathan, että olet omalla nimelläsi mukana tilaisuudessa.
Nimettömät käyttäjät poistetaan tapahtumasta.**

Ohjelma

Tilaisuuden avaus, *ylijohtaja Petri Lempinen*

Ajankohtaista opiskelijan oleskeluluvista, *Riikka Niemelä, Maahanmuuttovirasto*

Toisen asteen koulutuksen ajankohtaiset asiat

- Ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteasetus, *hallitusneuvos Anna Kankaanpää*
- Ammatillisen koulutuksen järjestämis lupien opiskelijavuosien enimmäismäärien asettaminen, *opetusneuvos Kari Korhonen*
- Lukiokoulutuksen valtakunnalliset kehittämistehtävät 2026-, *erityisasiantuntija Saara Ikkela*
- Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausten päivittäminen, *opetusneuvos Minna Bálint*

Työryhmien ajankohtaiset asiat

- Jatkuvan oppimisen ja työikäisten koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä, *erityisasiantuntija Saara Ikkela*
- Työryhmä työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisen koulutuksen järjestelmän ja tutkintorakenteen kehittämisessä, *neuvotteleva virkamies Ville Heinonen*
- Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta ja toisen asteen koulutuksen lukuvuositaksuja valmisteleva työryhmä, *hallitusneuvos Anna Kankaanpää*
- Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämistä ja oppivelvollisuuslain tarkentamista valmisteleva työryhmä, *erityisasiantuntija Victor Nyberg*

Muut asiat

Seminaari varautumisesta toisen asteen koulutuksen järjestäjille

Tilaisuuden päättäminen, *ylijohtaja Petri Lempinen*

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Ajankohtaista opiskelijan oleskeluluvista

13.6.2025 – Prosessiasiantuntija Riikka Niemelä

Sisältö

1. Maahanmuuttoviraston organisaatio
2. Tilastot ja ennusteet
3. Oleskeluluvan hakeminen
4. Ajankohtaiset
5. Toimeentulo
6. Jälkivalvonta

Maahanmuuttoviraston organisaatio

Ylijohtaja

Ilkka
Haahtela

Viraston esikunta

Mira Keränen

Digitalisaation strateginen tuki

Anna Cheung

Sisäinen tarkastus

Johan Strann

Talous ja hallinto

Kari Kananen

Viestintä

Klaus Kaartinen

Henkilöstö

Karoliina Ruuskanen

Turvallisuus

Jouni Pousi

Yksiköt

Luvat ja kansalaisuus

Pauliina Helminen

Vastaanottopalvelut

Elina Nurmi

Kansainvälinen suojelu

Antti Lehtinen

Valvonta

Tirsa Forssell

Osastot

Tieto- ja tulosohjauspalvelut

Johannes Hirvelä

Digitaaliset palvelut

Tarmo Jukarainen

Asiakkuuspalvelut

Harriet Mallenius

Oikeus- ja asiantuntijapalvelut

Johanna Waal

Yksiköt

Opiskelijat ja tutkijat -prosessi

- Prosessin omistaja Kristel Stenman-Huuskonen
- Prosessiasiantuntijat Riikka Niemelä ja Markus Keisu
- Prosessissa käsiteltävät lupaperusteet
 - Opiskelijat
 - Tutkijat
 - Harjoittelijat
 - Vapaaehtoiset
 - Working holiday
 - Au pairit
 - Muu peruste: luonto ja kulttuuri

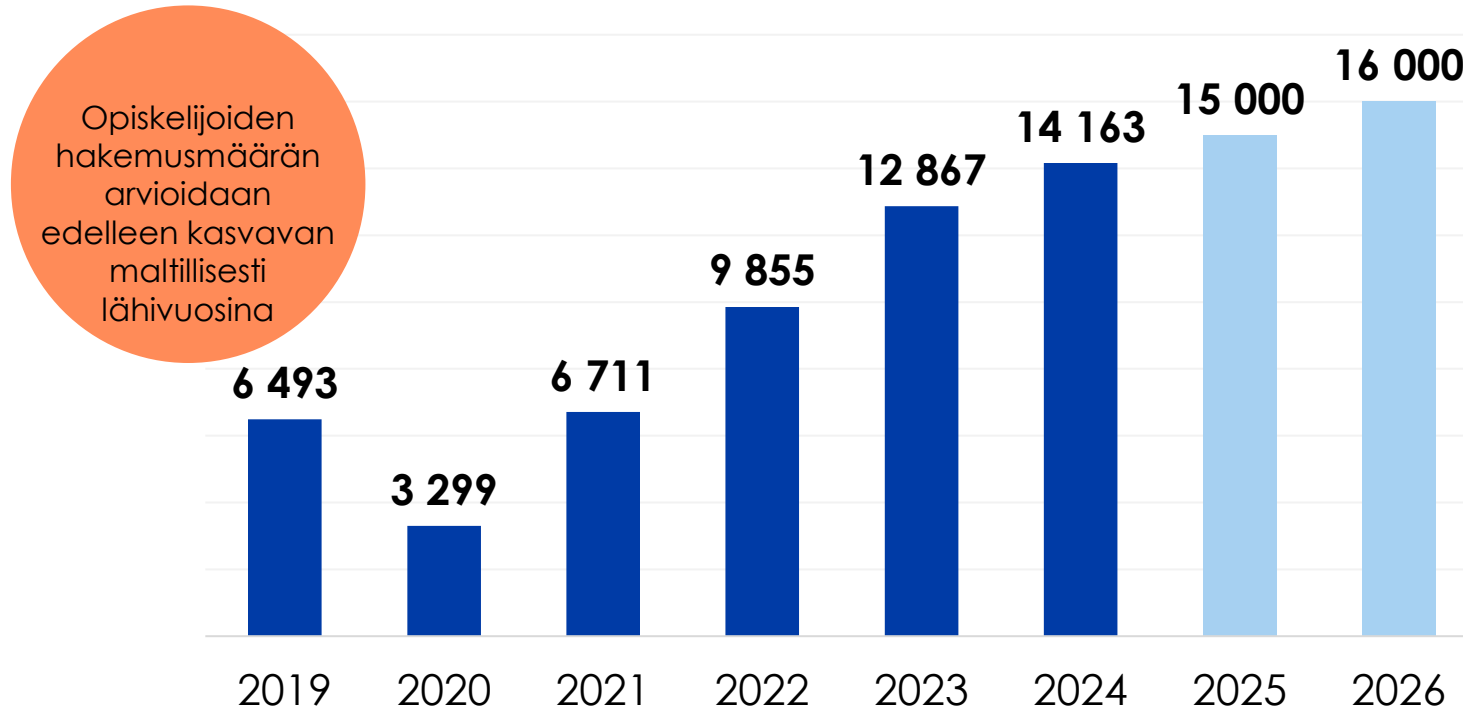
Tilastot ja ennusteet

Kansainvälisten opiskelijoiden hakemismäärä ennätyskorkea

- Opiskelijoiden ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia jätettiin ennätysmäärä vuonna 2024, yhteensä 14 163.
 - Kansainvälisten opiskelijoiden määrä on ollut selvässä kasvussa vuodesta 2021 lähtien.
- Suomeen haetaan tällä hetkellä opiskelemaan erityisesti Etelä-Aasiasta.

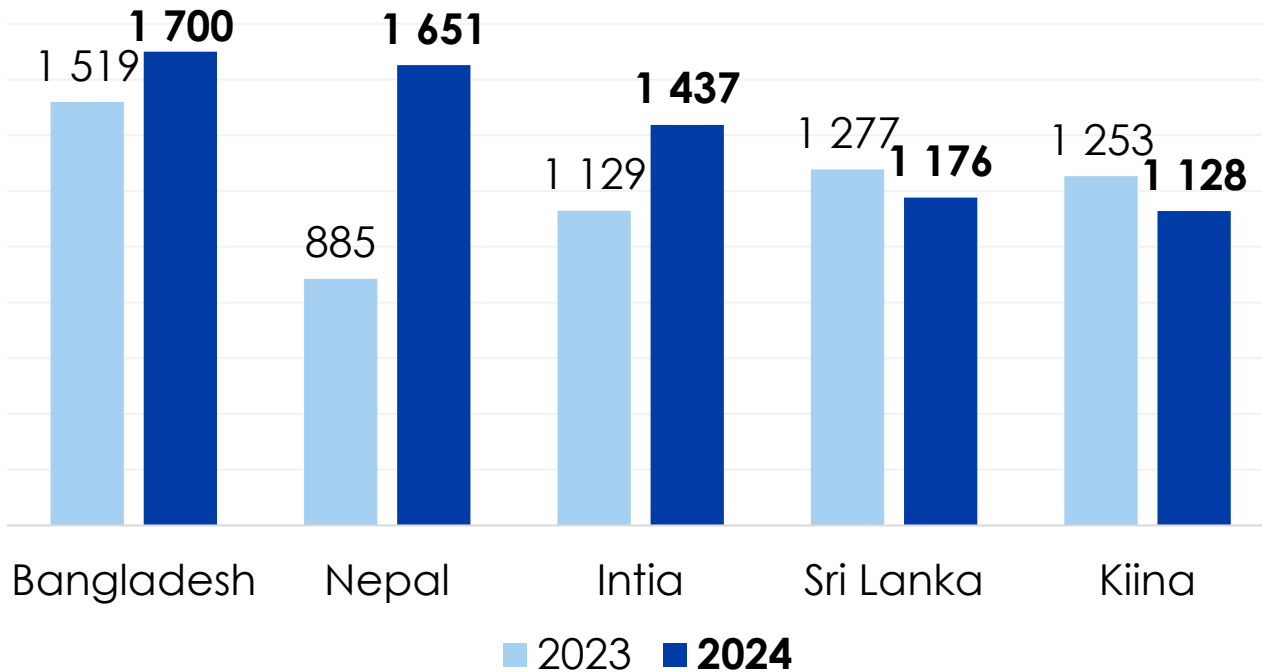

Opiskelijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset vuosina 2019–2024 ja arvio vuosille 2025–2026

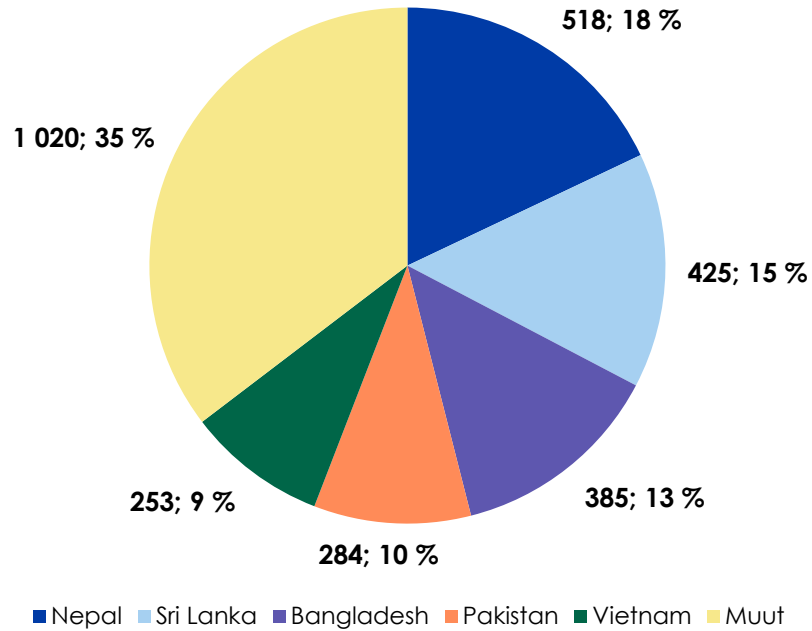
Opiskelijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset 2023–2024

TOP 5 -kansalaisuudet

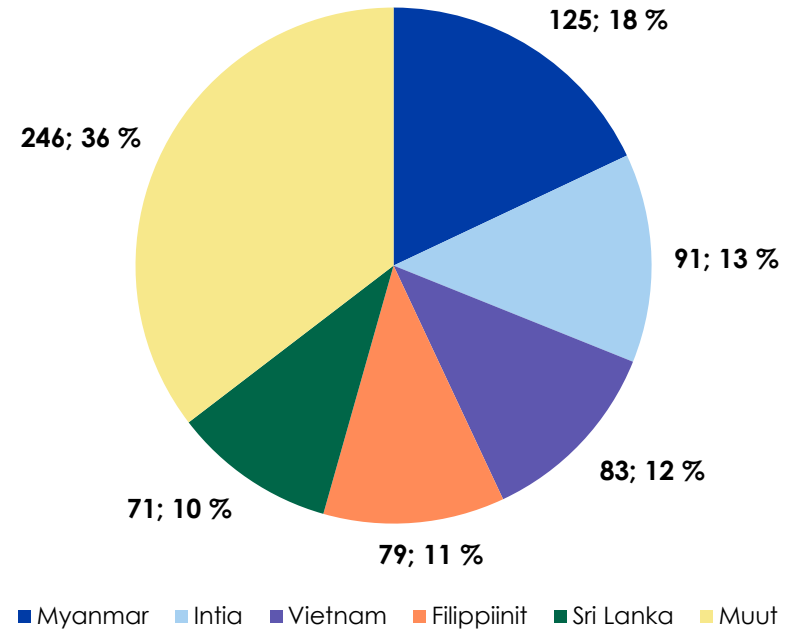

Nepalin kansalaisten hakemismäärä lähes kaksinkertaistui vuodesta 2023

**Korkeakouluopiskelijat
kansalaisuuksittain 25.5.2025 asti**

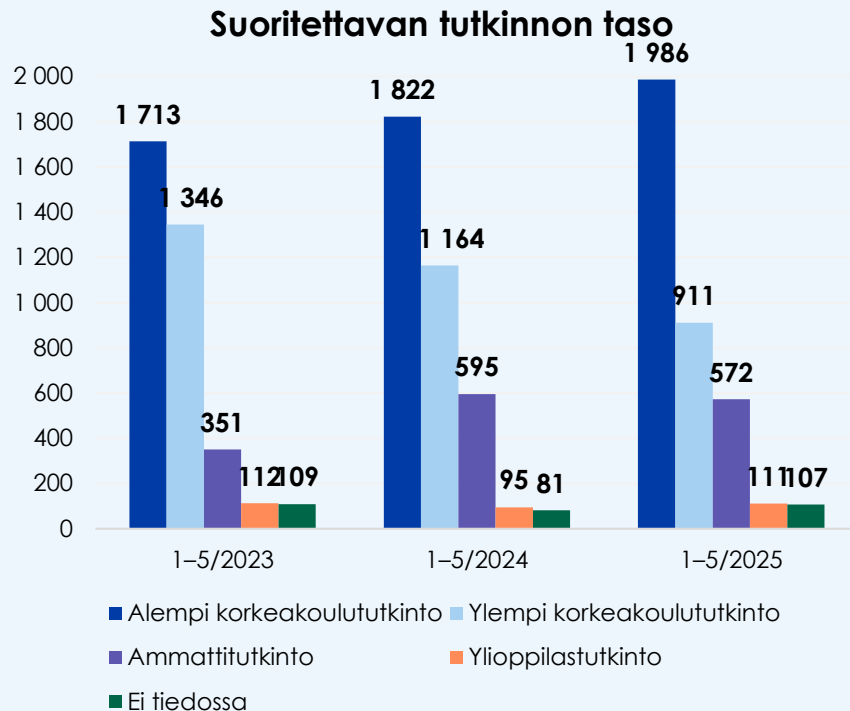

**Toisen asteen opiskelijat
kansalaisuuksittain 25.5.2025 asti**

Suoritettavan tutkinnon taso

- Tutkinto-opiskelijat muodostavat 87 % opiskelijan ensimmäistä oleskelulupaa hakeneista.
- Enemmistö tutkinto-opiskeliijoista on korkeakouluopiskelijoita.
 - Alempi korkeakoulututkinto, 54 %
 - Ylempi korkeakoulututkinto, 25 %
 - Ammattitutkinto, 16 %
 - Ylioppilastutkinto, 3 %
 - Ei tiedossa, 3 %
- Koska hakemussesonki on edelleen kesken, johtopäätöksiä koko vuoden tilanteesta on vielä vaikea tehdä.

Oleskeluluvan hakeminen

Mikä on tärkeää kun hakemuksen jättää?

- Tärkeää hakea ajoissa, koska tunnistautumisaikoja voi olla haasteellista saada
- Hakemus pitää täyttää huolellisesti ja lisätä kaikki tarvittavat liitteet käännettyinä
- Opiskelutiedot on kirjattu oikein

Miten oppilaitos voi edistää lupaprosessia?

- Opiskelijat ovat hyvin infottuja siitä millaisiin opintoihin he tulevat ja mistä lähtien ja mille ajalle tarvitsevat oleskeluluvan
- Selkeät hyväksymiskirjeet
 - Onko kyseessä tutkinto, tilauskoulutus, oppisopimus vai jotain muuta?
 - Jos ryhmän muodostumisessa on alun perin ollut ehdollisuuksia, mutta ne ovat täyttyneet → hakemuksen liitteeksi sellaiset dokumentit, joista selviää ettei ehdollisuuksia ole
- Opiskelijoilla oppijanumerot jo kun hakevat oleskelulupaa
- Jos opinnot siirtyvät, ajantasaiset tiedot järjestelmiin ja opiskelijalle
- Jos opiskelija ei aloita opintoja, ilmoitus Maahanmuuttovirastolle

Mitä lupaa opintojen jälkeen voi hakea?

- Jos tutkinto on suoritettu, on mahdollista hakea tutkinnon suorittaneen oleskelulupia
 - Jos valmistuneella on jo töitä: <https://migri.fi/suomessa-tutkinnon-suorittanut>
 - Jos valmistuneella ei vielä ole töitä: <https://migri.fi/oleskelulupahakemus-tyonhakua-varten>
- Jos valmistunut jatkaa muihin opintoihin, voi hakea jatkolupaa opiskelun perusteella
- Jos opiskelija ei ehdi valmistua, voi hakea jatkolupaa jäljellä olevien opintojen ajalle

Toimeentulo

Toimeentulovaatimus

- Opiskelijan toimeentulo tulee olla turvattu koko opintojen ajan
 - Lisäksi hakijalla tulee olla varat lukuvuosimaksuun, jos niitä ei ole maksanut aiemmin
- Oleskelulupa voidaan myöntää koko opintojen ajalle, toimeentulo katsotaan hakuvaiheessa ensimmäisen vuoden osalta
- Toimeentulovaatimus on opiskelijalla 800 e/kk
- Maahanmuuttoviraston tulee varmistua, että varat ovat hakijan käytettävissä

Ajankohtaiset

Sesonki 2025

- Hakemuksia on 8.6.2025 mennessä lähetetty 5673
- Kaikista päätöksistä 71% tehdään alle 30 päivässä, myönteisistä päätöksistä 80%
- Tarkempaa tutkintaa vaativien hakemusten käsittely on ruuhkautunut
- Syksyn aikana aloitamme yhteistyön kehittämisen oppilaitosten kanssa opiskelijoiden oleskelulupaprosessiin liittyen
 - Tavoitteena on selkeyttää prosesseja, vahvistaa tiedonkulkua ja tukea oppilaitoksia lupa-asioihin liittyvissä käytännöissä

Jälkivalvonta

Jälkivalvonta ja opiskelijat

- Valvonta on aloitettu syksyllä 2023
- Toukokuun 2025 loppuun mennessä valvottuja lupia 27320, joista osa on jo toiseen kertaan tarkastettuja
- Toisen asteen opintojen etenemisen seuraaminen on toistaiseksi haastavaa
- Osalla opiskelijoista on useita oppijanumeroita, joita ei ole yhdistetty, mikä aiheuttaa turhia heräitteitä
- Suurimmat syyt peruutusharkinnan avaamiseen on: ei opiskele, opinnot ei etene ja asiakas ei oleskele Suomessa
- Top 3 kansalaisuudet: Bangladesh, Intia ja Sri Lanka

Kiitos!

migri.fi

opiskelijat.luka@migri.fi

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Toisen asteen ajankohtaiset asiat

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteasetus

Hallitusneuvos Anna Kankaanpää

Rahoitusperusteasetuksen muutos

- Voimassa olevan ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamisesta annettu OKM:n asetus on allekirjoitettu 11.6.2025 ja se tulee voimaan 1.7.2025. Asetus on määräaikaisesti voimassa 31.12.2025 saakka. Asetus **301/2025**.
- Muutosasetus koskee opiskelijapalautteen kysymyksiä, joihin on tehty pieniä muutoksia, sekä työpaikkaohjaajakyselyn palautteen kysymisen ajanjaksoa. Jaksoa pidennettiin kahdesta viikosta yhteen kuukauteen.
- Kokonaan uusi asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetaan myöhemmin syksyllä ja se tulee voimaan 1.1.2026.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen järjestämislupien opiskelijavuosien enimmäismäärien asettaminen

Opetusneuvos Kari Korhonen

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen järjestämislupien ei maksuttoman -koulutuksen rahoitukseen hyväksyttävien opiskelijavuosien enimmäismäärät

Webinaari 13.6.2025

Kari Korhonen

Järjestämislupien ei maksuttoman -koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärä rahoituksessa

- Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttuu. Vuodesta 2026 alkaen rahoitusta ei myönnetä tavoitteellisina opiskelijavuosina vaan toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella.
- Osana muutosta järjestämisluvista poistetaan vuodesta 2018 käytössä ollut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 b §:ssä tarkoitettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien vähimmäismäärä.
- Sen sijaan kunkin koulutuksen järjestäjän järjestämislupaun tulee rahoitukseen hyväksyttävien toteutuneiden opiskelijavuosien enimmäismäärää niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.
- Maksuttomuuden ulkopuolella olevien opiskelijavuodet huomioidaan korkeintaan järjestämisluvassa päätettävään enimmäismäärään asti. Enimmäismäärä ei sido toiminnallisesti. Jos ylittää enimmäismäärän, kerrotaan painotettuja ei-maksuttoman koulutuksen toteutuneita opiskelijavuosia enimmäismäärän ja painottamattoman toteuman osamäärällä.
- Oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun maksuttoman koulutuksen piirissä olevien opiskelijoiden opiskelijavuodet huomioidaan täysimääräisesti.

Järjestämislupien ei maksuttoman -koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärä rahoituksessa

- Koulutuksen järjestäjän opiskelijavuosien enimmäismäärän lähtökohtana on vuodelle 2025 tehty varsinainen suoritepäättös sekä vuoden 2024 toteutuneet opiskelijavuodet.
- Laskelmassa käytetyt vuoden 2026 koulutuksen järjestäjien opiskelijavuosien kokonaismäärät (maksuton + ei maksuton) pohjautuvat vuoden 2025 varsinaisella suoritepäättöksellä kohdennettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään huomioiden vuodelle 2025 toistaiseksi jakamatta jätetyt opiskelijavuodet sekä mukaan laskettaviin opiskelijavuosiin vaikuttava ns. kesälomasäännön muutos.
- Koulutuksen järjestäjän ei maksuttoman koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärä saadaan, kun vuoden 2026 kokonaisopiskelijavuosimäärää kuvaavasta luvusta vähennetään vuoden 2024 maksuttoman koulutuksen toteutuneet opiskelijavuodet.
- Laskelmassa huomioidaan oppivelvollisuuslain vaiheittainen voimaan tulon vaikutus maksuttomien ja ei-maksuttomien osuudessa.
- Oppivelvollisuuslaki tuli voimaan siten, että vuonna 2021 laajennetun oppivelvollisuuden ja maksuttomuuden piiriin tulivat ensimmäisenä ikäluokkana vuonna 2005 syntyneet, 1.7.2023-30.6.2025 opiskelijavuosissa mukana olevat 2003 ja 2004 syntyneiden opiskelijavuodet kuuluvat oppivelvollisuuslain siirtymän perusteella ei maksuttomien opiskelijavuosiin, tämä huomioidaan enimmäismäärissä.
- On hyvä muistaa enimmäismäärien vaikutusta arvioitaessa, että vain 50 % on opiskelijavuosirahoitusta, ja loput 50 % muilla kriteereillä kohdennettua.

Järjestämislupien ei maksuttoman -koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärä rahoituksessa – Taulukko kuulemiskirjeen liitteestä

Liite 1. Luonnos opiskelijavuosien enimmäismääräksi niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen

Koulutuksen järjestäjä	V. 2025 varsinaisella suoritepäätöksellä kohdennetut tavoitteelliset opiskelijavuodet	Kerroin 1: V. 2025 varainhoitovuoden aikana jaettavaksi jätetyn määrärahan perusteella tehtävä korotus	Kerroin 2: Korjaus opiskelijavuoteen kuuluvien päivien laskentasäännön muutoksen perusteella (ns. lomasääntömuutos)	Arvio v. 2026 kokonaisvolyymiksi = v. 2025 varsinainen suoritepäätös x K1 x K2	Maksuttomaan koulutukseen oikeutettujen opiskelijoiden toteutuneet opiskelijavuodet vuonna 2024	Opiskelijavuosien enimmäismäärä niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen
AEL-Amiedu Oy	3 613	1,01	0,943	3 453	10	3 443
Ahlmanin koulun Säätiö sr	310	1,01	0,963	302	38	264
Aitoon Emäntäkoulu Oy	103	1,01	1,000	104	96	9
Ammattiopisto Luovi Oy	1 771	1,01	0,987	1 770	1 421	350
Ammattiopisto Spesia Oy	1 185	1,01	1,004	1 205	959	246
Ava-instituutin kannatusyhdistys ry	64	1,01	0,919	60		60
Axxell Utbildning Ab	1 618	1,01	0,960	1 574	487	1 087
Careeria Oy	2 846	1,01	0,951	2 741	829	1 912
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	6 602	1,01	0,977	6 531	2 664	3 868
Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	2 692	1,01	0,993	2 707	1 432	1 276
Etelä-Savon Koulutus Oy	2 394	1,01	0,946	2 295	1 111	1 184
Eurajoen kristillisen opiston kannatusyhdistys r.y.	22	1,01	0,972	22		22

Järjestämislupien ei maksuttoman -koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärä rahoituksessa

- Koulutuksen järjestäjille lähetettiin 28.4.2025 kirje Koski-tietovarannon tietojen tarkistaminen järjestämislupien muuttamista varten ennen asiasta kuulemista
 - Koulutuksen järjestäjillä oli mahdollisuus täydentää ja korjata Koski-tietovarannon tietojaan 16.5.2025 saakka
 - Myöhemmin tehtäviä korjauksia ja täydennyksiä, tai vetoamista tietovarannossa oleviin puutteisiin, ei lähtökohtaisesti oteta huomioon järjestämislupien enimmäismäärästä päätettäessä, paitsi jos virheellisten tietojen perusteella koulutuksen järjestäjälle tulisi aiheetonta hyötyä
- Kirje koulutuksen järjestäjän kuulemisesta järjestämisluvassa päätettävästä määrällisestä säätelystä lähetettiin 26.5.2025
 - Kuulemisaika 26.5.-13.6.2025
 - Ministeriö ottaa valmistelussa huomioon ainoastaan ne lausunnot, jotka on toimitettu määräajassa (13.6.2025 mennessä)
 - Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista
 - Ministeriön tarkoituksena on päättää järjestämislupiin tehtävistä muutoksista elokuussa 2025. Koskee ei-maksuttoman koulutuksen enimmäismääriä sekä sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen määrällisen säätelyn poistamista

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Lukiokoulutuksen valtakunnalliset kehittämistehtävät 2026 -

Erityisasiantuntija Saara Ikkela

Valtakunnallisten kehittämistehtävien jatko

- Valtakunnallinen kehittämistehtävä on nykyisin myönnetty 8 koulutuksen järjestäjälle. Nämä tehtävät ovat voimassa 31.7.2025 asti.
- Vuoden 2025 valtionosuusrahoitus valtakunnallisia kehittämistehtäviä varten on myönnetty tehtävän omaaville koulutuksen järjestäjille, ja se maksetaan koulutuksen järjestäjille heinäkuun maksuerään mennessä.
- Valtakunnalliset kehittämistehtävät avataan uudelleen kaikkien lukiokoulutuksen järjestäjien haettavaksi syksyllä 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö antaa tarkemmat ohjeet hakemisesta ja hakemisessa käytettävistä lomakkeista tuolloin.
- Uusien kehittämistehtävien on tarkoitus astua voimaan aikaisintaan 1.1.2026.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausten päivittäminen

Opetusneuvos Minna Bálint

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjaukset- työryhmä

- Jäsenistä esitykset on kerätty toukokuussa, työryhmä nimettään kesän aikana
- Toimintakausi 1.8.2025 – 31.8.2026.
- Tehtävänä valmistella linjausesitys yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen vahvistamiseksi kaikilla koulutusasteilla.

Työryhmien ajankohtaiset asiat

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Jatkuvan oppimisen ja työikäisten koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä

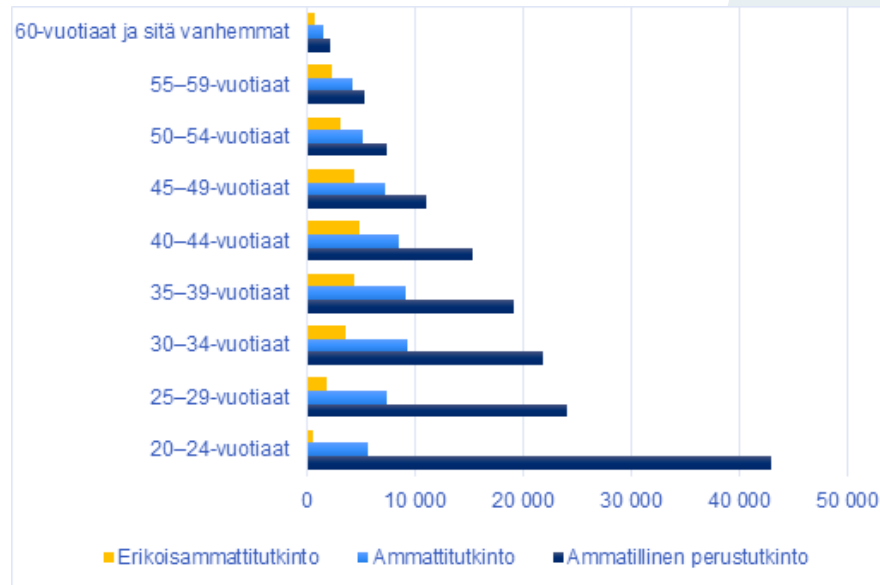
Erityisasiantuntija Saara Ikkela

Työryhmän tehtävä

- Työryhmän tehtävänä on valmistella esitykset:
 - **Tutkintoa lyhyempien koulutusten tarjonnan lisäämisestä** ammatillisten tutkintojen kehittämistyöryhmän (TUTKE 4) vuonna 2023 tekemien esitysten mukaisesti sekä **tutkintorakenteen tarkoituksenmukaisuuden arviointi**.
 - **Yksityisen rahoituksen kasvattamiseksi sekä julkisesti rahoitetun ja markkinoilla tapahtuvan koulutuksen rajan selventämiseksi.**
 - **Muun ammatillisen koulutuksen sisältöjen huomioimisesta** osana jatkuvan oppimisen tarjontaa
 - Muista mahdollisista toimista jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseksi.
- Työryhmä huomioi ruotsinkielisen koulutuksen erityispiirteet ja kehittämistarpeet.

Aikuiset ammatillisessa koulutuksessa

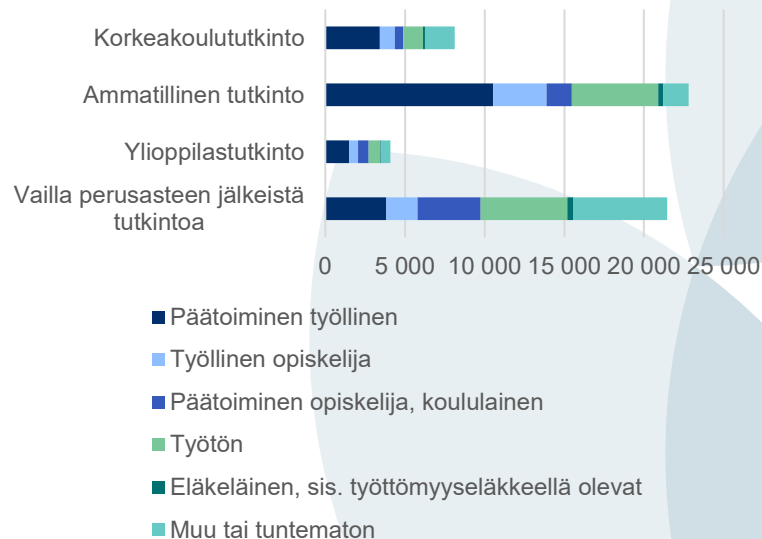
- Aikuisten osuus opiskelijoista on merkittävä (2/3 vähintään 20-vuotiaita aloittaessaan)
- Suurin osa opiskelee ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa, joka oli yleisin tutkintotyyppi kaikissa ikäryhmissä.
- Selvästi suurin ryhmä ovat 20–24-vuotiaat, joita oli yhteensä yli 49 000 (21 %).
- Pieni osa opiskelee ammatillista koulutusta työvoimakoulutuksena (9%)
 - Työvoimakoulutuksessa opiskelijat painottuvat enemmän tietyille aloille (terveys- ja hyvinvointi, tekniikka ja palvelualat) kuin muussa koulutuksessa.
- Aikuiset muodostavat hyvin moninaisen joukon iän, koulutustaustan ja sosioekonomisen aseman suhteen.

Uusien aikuisopiskelijoiden tausta: perustutkintokoulutus

- Perustutkintokoulutus (koko tutkinto tai tutkinnon osa):
 - Enemmistö vailla perusasteen jälkeistä koulutusta tai aikaisemmin ylioppilastutkinnon/ammattillisen tutkinnon suorittaneita.
 - Alle puolet on ollut aiemmin työllisenä ja lähes puolet työttömänä, eläkeläisenä, työvoiman ulkopuolella tai muualla (mm. ulkomailta tulleet).
 - Enemmistö taustaltaan työntekijäammateissa toimineita tai muita (mm. työelämän ulkopuolella tai ulkomailta tulleet).

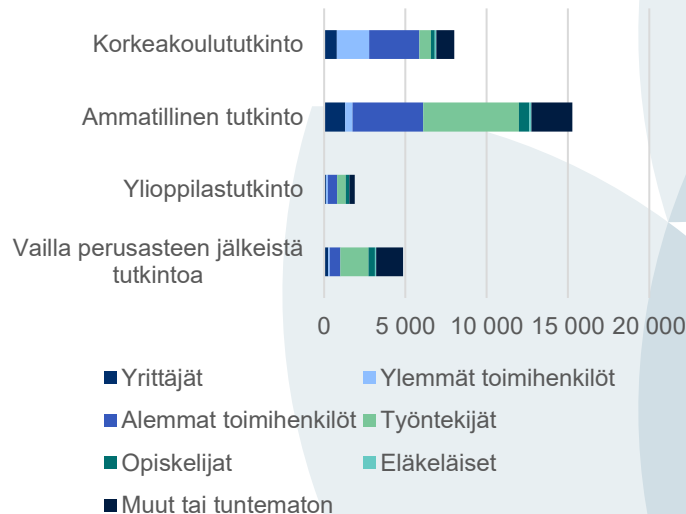
Uusien perustutkinto-opiskelijoiden koulutustausta ja työmarkkina-asema

Uusien aikuisopiskelijoiden tausta: ammattitutkintokoulutus

- Ammattitutkintokoulutus (koko tutkinto tai tutkinnon osa):
 - Enemmistö ammatillisen perustutkinnon suorittaneita.
 - 75 % ollut työllisenä ja noin 20 % työttömänä, eläkeläisenä tai työvoiman ulkopuolella/muita.
 - Enemmistö taustaltaan työntekijöitä tai alempia toimihenkilöitä. Palvelualoilla ja tekniikan aloilla muita enemmän työntekijänä olleita, kun taas terveys- ja hyvinvointialalla ja kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden alalla enemmän alempia toimihenkilöitä.

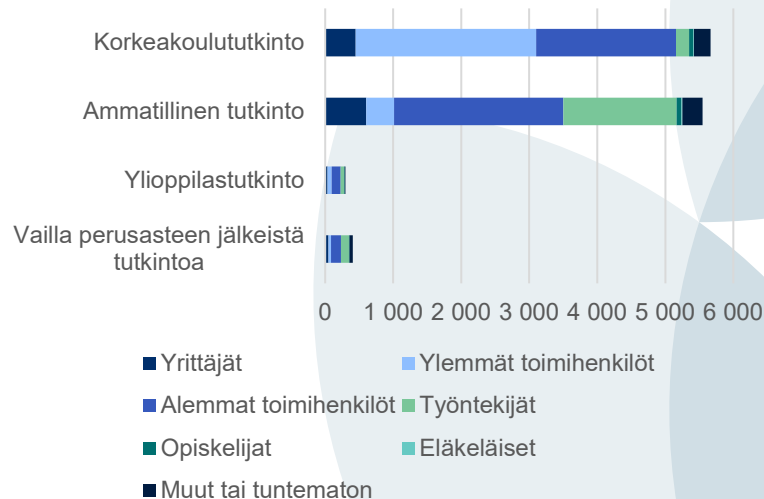
Uusien ammatitutkinto-
opiskelijoiden koulutustausta ja
sosioekonominen asema

Uusien aikuisopiskelijoiden tausta: erikoisammattitutkintokoulutus

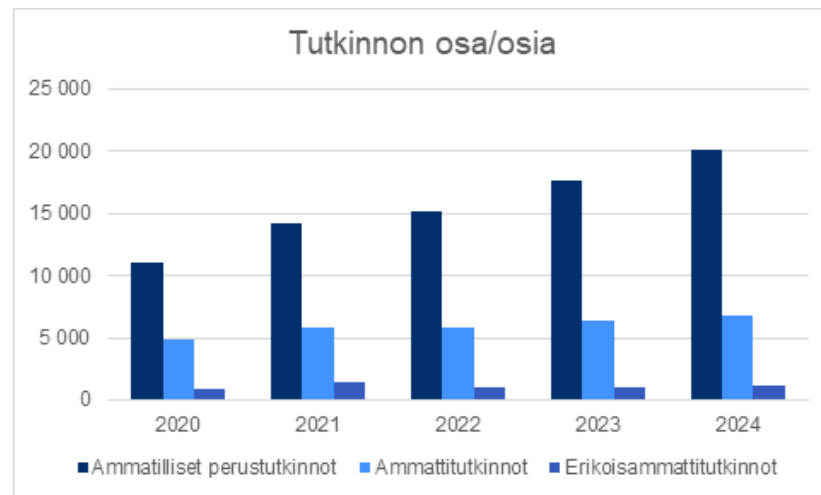
- Erikoisammattitutkintokoulutus (koko tutkinto tai tutkinnon osa):
 - Lähes puolet oli aiemmin suorittanut korkeakoulututkinnon.
 - 95 % ollut työllisenä.
 - 67 % ylempiä tai alempia toimihenkilöitä. Terveys- ja hyvinvointialalla paljon alempia toimihenkilöitä. Kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden sekä tekniikan alalla merkittävä osa taustaltaan ylempiä toimihenkilöitä.

Uusien erikoisammattitutkinto-opiskelijoiden koulutustausta ja sosioekonominen asema

Tutkintojen ja tutkinnon osien suorittaminen

- Aikuisopiskelijoiden keskuudessa pelkkien tutkinnon osien suorituserissä merkittävää kasvua v. 2020-2024, vaikka niiden osuus on edelleen selkeästi pienempi
- Etenkin perustutkinnoista suoritetaan entistä enemmän vain tutkinnon osia.
 - Perustutkinnon osien suorittamisen osuus kasvaa, mitä vanhempi opiskelija on (vähintään 45-vuotiaat suorittavat enemmän tutkinnon osia kuin koko tutkintoa).
- Tutkinnon osien suorittaminen harvinaisempaa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.

Suosituimmat tutkinnot aikuisopiskelijoiden keskuudessa

- Suosituimmat tutkinnot kattavat suuren osan kaikista suoritetuista tutkinnoista
 - PT: Sosiaali- ja terveysalan, liiketoiminnan, sähkö- ja automaatioalan, tieto- ja viestintätekniikan ja rakennusalan perustutkinnot. Kattavat 50 % kaikista aikuisten suorittamista perustutkinnoista.
 - AT: Lähiesihenkilötyön, liiketoiminnan, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan, kasvatusta- ja ohjausalan ja yrittäjyyden ammattitutkinnot. Kattavat 54 % kaikista aikuisten suorittamista ammattitutkinnoista.
 - EAT: Johtamisen ja yritysjohtamisen, tuotekehitystyön, liiketoiminnan, tuotannon esihenkilötyön ja vanhustyön erikoisammattitutkinnot. Kattavat 63 % kaikista aikuisten suorittamista erikoisammattitutkinnoista.

Arvio laskennallisen rahoituksen jakautumisesta tutkintotyypeittäin

- Arvio tehty uuden rahoitusmallin mukaisena, joka tulee voimaan 1.1.2026
- Laskennallisen rahoituksen määränä käytetty vuoden 2025 tasoa (2 063 774 000 e)
- Rahoitusosuudet uuden mallin mukaiset (50/30/18/2%)
- Laskennassa käytetty uuden rahoitusmallin mukaisia suoriteperustetietoja (raportit testissä, rahoituskausi 1.7.2022-30.6.2024)

Arvio laskennallisen rahoituksen jakautumisesta tutkintotyypeittäin

Tutkintotyyppi	Perusrahoitus, opiskelijavuodet, lähtötaso	Perusrahoitus, opiskelijavuodet, painokertoimet	Suoritusrahoitus	Työllistyminen ja jatko-opiskelu	Opiskelijapalaute ja työelämäpalaute*	Yhteensä	Osuus koko laskennallisesta rahoituksesta
Ammatilliset perustutkinnot	163 390 000 €	669 951 000 €	448 027 000 €	322 571 000 €	26 476 000 €	1 630 415 000 €	79,0 %
Ammattitutkinnot	18 703 000 €	12 444 000 €	112 347 000 €	44 300 000 €	10 024 000 €	197 817 000 €	9,6 %
Erikoisammattitutkinnot	9 350 000 €	4 980 000 €	58 759 000 €	4 608 000 €	4 776 000 €	82 472 000 €	4,0 %
Muu ammatillinen koulutus	1 246 000 €	1 882 000 €	- €	- €	- €	3 128 000 €	0,2 %
TELMA	4 710 000 €	59 360 000 €	- €	- €	- €	64 070 000 €	3,1 %
TUVA	8 980 000 €	76 892 000 €	- €	- €	- €	85 871 000 €	4,2 %

*Tietoa ei saatavilla tutkintotyypeittäin. Arvio rahoituksen jakautumisesta perustuu tutkintotyyppin osuuteen kaikista suoritetuista tutkinnoista.

Työryhmän työskentelyn jatko

- Työryhmässä käydään läpi erilaisia vaihtoehtoja tehtävänannon mukaisten esitysten valmistelemiseksi. Tähän asti läpikäytyjä vaihtoehtoja:
 - Tutkintojärjestelmä: tutkintojen eriyttäminen oppivelvollisille ja aikuisille, tutkintotyyppien, tutkintojen tai osaamisalojen määrän vähentäminen
 - Tutkintoa lyhyemmät koulutukset: tutkinnon osista koottujen koulutusten valtakunnallinen tunnistaminen (kuten hoiva-avustajat)
 - Yksityinen rahoitus: avoin ammatillinen koulutus, paikallisten tutkinnon osien rooli, selkeämmät säännöt kirjanpidon eriyttämisestä
- Työryhmä antaa esityksensä 31.1.2026 mennessä.

Lisätietoa

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM012:00/2025>

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

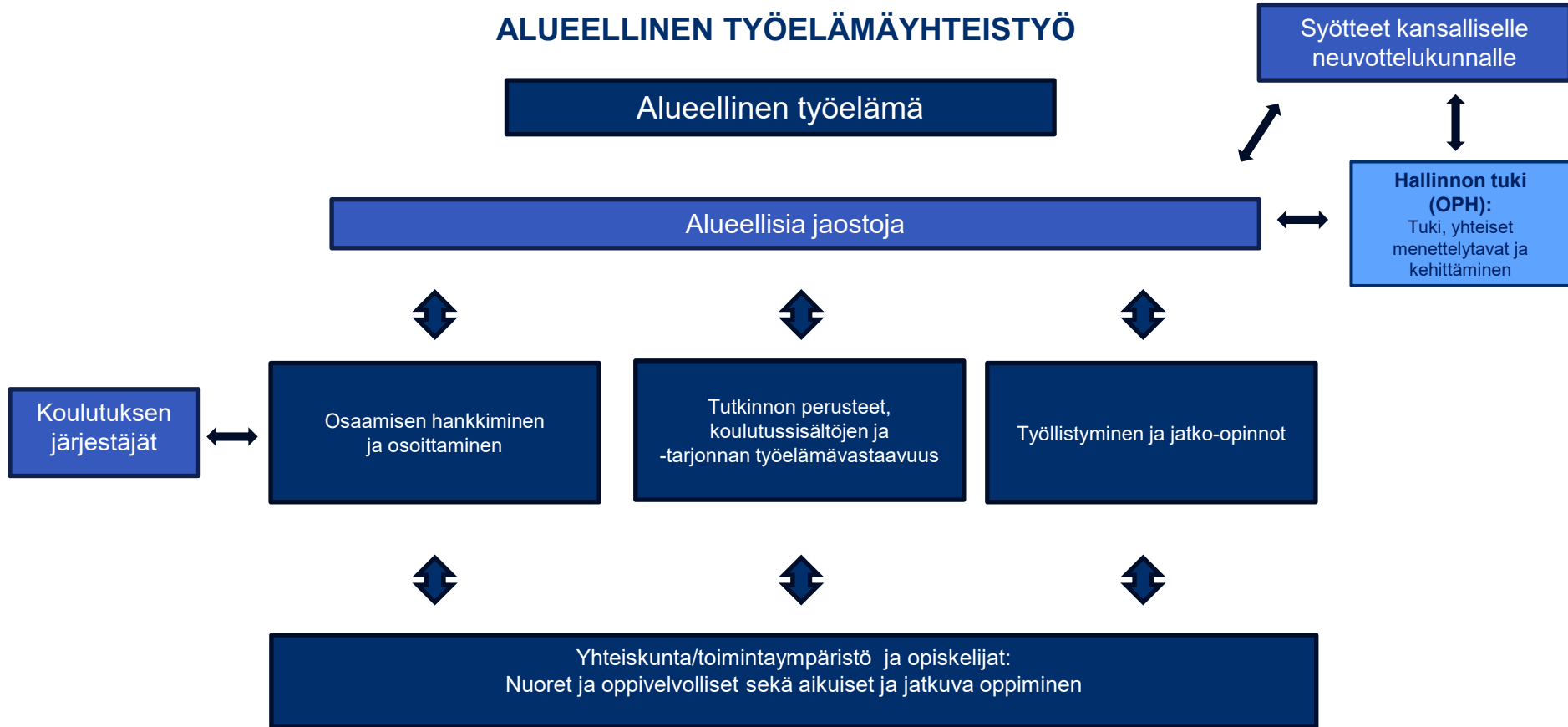
Työryhmä työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisen koulutuksen järjestelmän ja tutkintorakenteen kehittämisessä

Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen

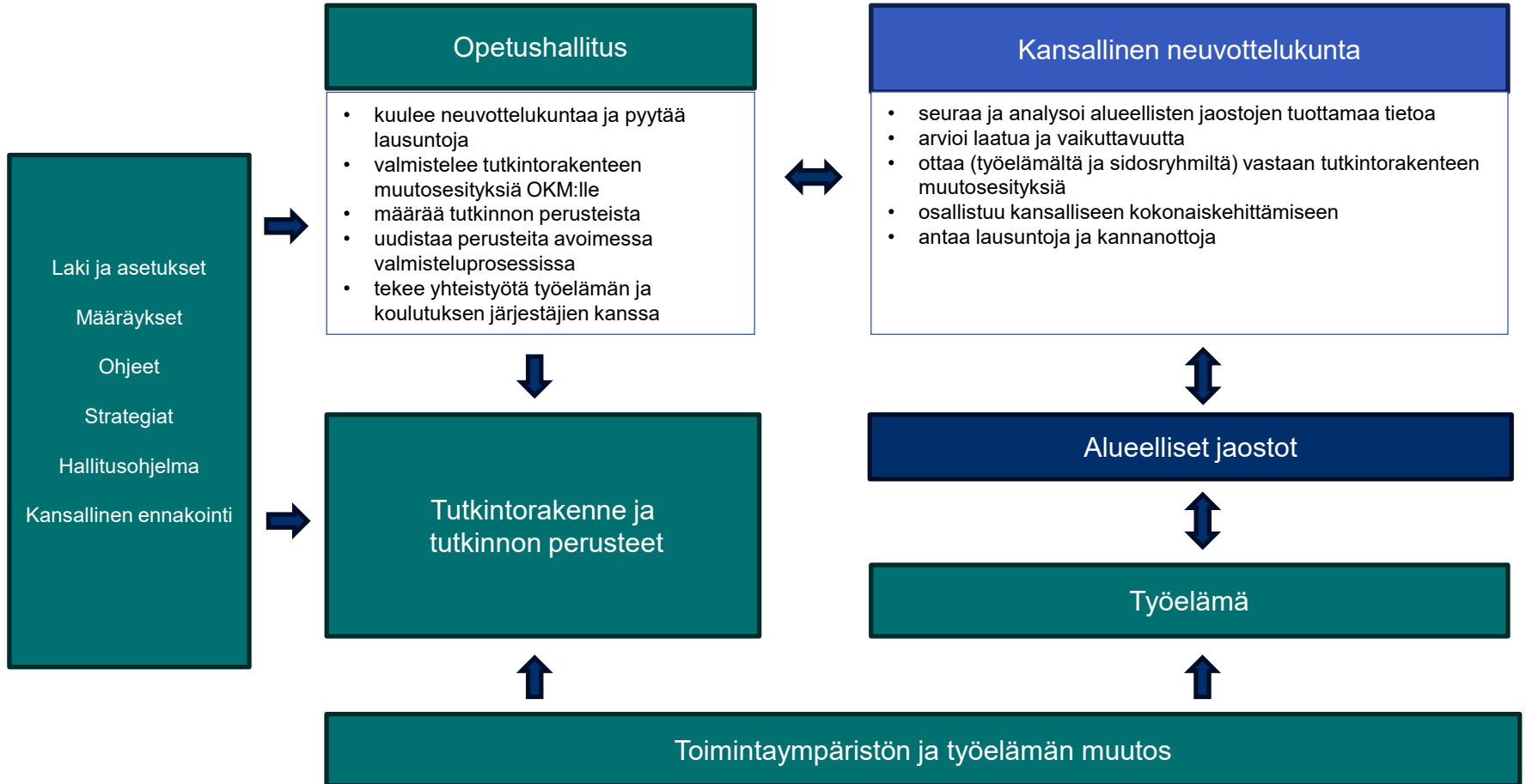
Tavoitteet työelämäyhteistyölle

- Vaikuttavaa
 - Selkeät vaikutuskanavat ja toimintatavat
- Ottaa huomioon paikalliset olosuhteet
 - Riittävä alueellinen toimijaverkosto
- Kansallisesti kokoava
 - Mahdollistaa kansallisesti yhtenevän tavoiteasetannan
- Kehittää tutkintoja pitkäjänteisesti
- Työelämällä näkyvyyttä ammatillisen koulutuksen kehittämisessä
- Toimii aktiivisesta koulutuksen järjestäjien sparraajana
 - Yhteistyö arvioinnin sijaan
- Työn resurssitehokkuus ja ”motivointi”

ALUEELLINEN TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

KANSALLINEN TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta ja toisen asteen koulutuksen lukuvuosimaksuja valmisteleva työryhmä

Hallitusneuvos Anna Kankaanpää

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Hallituksen esitys koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta ja toisen asteen lukuvuosimaksuja EU/ETA- valtioiden ulkopuolelta tuleville

Webinaari 13.6.2025

Esityksessä ehdotetaan muutoksia

- Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutukseen
- Lukuvuosimaksuja toiselle asteelle EU/ETA-valtioiden ulkopuolelta tuleville henkilöille
- Tiedonsaantioikeuksia Migrin ja toisen asteen koulutuksen järjestäjien välille
- Muutetaan oppivelvollisuuslain soveltamisalaa lukuvuosimaksuehdotuksesta johtuen

Taustaa

- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaus ammatillisen koulutuksen tilauskoulutuksen avaamisesta EU/ETA-kansalaisille vastaavalla tavalla kuin korkeakouluissa.
- Keväällä 2025 tehty vuosien 2026 -2029 valtiontalouden suunnitelman päätös lukuvuosimaksuista toisella asteella opiskeleville EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille kansalaisille.
- Korkeakouluissa ja lukioissa tuli vuonna 2024 voimaan tilauskoulutusta koskevat tarkennukset, joilla parannettiin tilauskoulutusopiskelijoiden asemaa.

Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevat muutosehdotukset 1/3

- Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että tilauskoulutukseen voisivat jatkossa osallistua myös Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiset ja näihin rinnastettavat henkilöt.
- Ratkaisu varmistaisi että suomalaisilla ja muilla EU/ETA-valtioiden kansalaisilla olisi yhdenmukaiset mahdollisuudet osallistua tilaajan maksamaan koulutukseen kuin EU/ETA-valtioiden ulkopuolisten maiden kansalaisilla.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjä ei perisi tilauskoulutusta järjestäessään maksuja opiskelijalta, vaan koulutuksen maksaisi kokonaisuudessaan tilaaja.
- Tilaaja ei voisi periä EU/ETA-valtion kansalaiselta koulutuksen kustannuksia. Muiden kuin EU/ETA-valtioiden kansalaisilta tilaaja voisi kuitenkin periä joitakin kohtuullisia maksuja.

Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevat muutosehdotukset 2/3

- Tavoitteena on selkeyttää lainsäädäntö siten, että koulutuksen järjestäjä voi järjestää tilauskoulutusta vain, jos tilaajalla on todellinen intressi opiskelijoiden kouluttamiseen.
- Yritys, jonka toiminnan keskeisenä intressinä olisivat sen Suomeen välittämiltään opiskelijoilta keräämät maksut, ei soveltuisi lain mukaan tilaajaksi. Tilaajana ei voisi olla koulutuksen järjestäjänä toimivan kunnan tai kuntayhtymän tytäryhtiö, ellei sillä olisi todellinen intressi koulutuksen tilaamiseen.
- Tilauskoulutusta koskevia säännöksiä täsmennettäisiin siten, että tilauskoulutusopiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista sovitaan yksityiskohtaisemmin tilaajien ja koulutuksen järjestäjien välisillä sopimuksilla. Lisäksi säädettäisiin koulutuksen järjestäjien velvollisuudesta varmistaa, että opiskelijat ovat tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevat muutosehdotukset 3/3

- Tilauskoulutusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että ammatillisen koulutuksen järjestäjinä toimivilla kunnilla ja kuntayhtymillä ei olisi jatkossa velvollisuutta yhtiöittää toimintaansa järjestäessään tilauskoulutusta.
- Tilauskoulutuksessa on kysymys kilpailluilla markkinoilla tapahtuvasta toiminnasta. Tilauskoulutusta järjestäessään koulutuksen järjestäjä voi tavoitella voittoa.

Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtion ulkopuolisille henkilöille toiselle asteelle 1/4

- Esityksessä ehdotetaan, että EU/ETA- valtioiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille säädetään lukuvuosimaksut lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.
- Lukuvuosimaksullinen koulutus on osa kansallista koulutusjärjestelmää, eikä se tapahdu kilpailluilla markkinoilla. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 28 §:n ja lukiolain 4 §:n mukaan tutkintoja tai koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.
- Esityksessä ehdotetaan, että koulutuksen järjestäjä ei jatkossa saisi valtionosuusrahoitusta lukuvuosimaksullisesta opiskelijasta.
- Esitys on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2026, ja se koskisi lain voimaantulon jälkeen opintonsa aloittavia.

Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtion ulkopuolisille henkilöille toiselle asteelle 2/4

- Ammatillisessa koulutuksessa lukuvuosimaksu olisi koulutuksen järjestäjän päättämä summa, joka keskimäärin kattaa koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.
 - Opetushallitus tuottaisi kustannuslaskelmia koulutuksen järjestäjien tueksi.
 - Koulutuksen järjestämiskustannukset vaihtelevat suuresti riippuen järjestettävästä tutkinnosta, koulutuksen järjestäjästä ja siitä, mitä opiskelijan HOKS:ssa on sovittu. Kiinteän lukuvuosimaksun määrittäminen ei näistä syistä olisi tarkoituksenmukaista.
- Lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus olisi vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta tai järjestäjäkohtainen yksikköhinta, jos se on pienempi kuin keskimääräinen yksikköhinta.
 - Yksikkö hinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella vuosittain. Vuonna 2025 keskimääräinen yksikköhinta on 8433 euroa ja alin järjestäjäkohtainen yksikköhinta 7974 euroa.

Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtion ulkopuolisille henkilöille toiselle asteelle 3/4

- Esitys lukuvuosimaksuista ei koskisi
 - Euroopan talousalueella vakituisesta asuvia kolmansien maiden kansalaisia.
 - Työntekijän oleskeluluvalla Suomessa oleskelevia ellei heidän ensimmäinen oleskelulupansa ole myönnetty opiskelun perusteella.
 - Vakiintuneiden ohjelmien kautta saapuvia vaihto-opiskelijoita, jotka eivät tule suorittamaan koko tutkintoa tai lukion oppimäärää.
 - Tilapäistä suojelua saavia (=ukrainalaiset) ja kansainvälistä suojelua saavia.
 - Oppivelvollisuusikäisiä eli alle 18-vuotiaita opiskelijoita perheenkokoajan oleskelulupaperusteesta riippumatta. Lukuvuosimaksu tulisi niille alle 18-vuotiaille, jotka tulevat Suomeen opiskelijan oleskeluluvalla tarkoituksenaan suorittaa toisen asteen tutkinto.

Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtion ulkopuolisille henkilöille toiselle asteelle 4/4

- Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että koulutuksen järjestäjän olisi tiedotettava lukuvuosimaksuista.
- Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei olisi oikeutettu opintososiaalisiin etuuksiin oppisopimuskoulutuksessa, maksuttomaan ruokailuun eikä ilmaiseen asuntolaan.

Tietojensaanti- ja luovutusoikeus (1/1)

- Lukiolakiin ja lakiin ammatillisesta koulutuksesta lisättäisiin koulutuksen järjestäjille tiedonsaantioikeus lukuvuosimaksusta päättämiseen tarvittavista hakijoiden ja opiskelijoiden oleskelulupatiedoista.
- Tiedonsaantioikeus on välttämätön lukuvuosimaksuja koskevan sääntelyn toteuttamiseksi.
- Koulutuksen järjestäjille annettaisiin oikeus antaa tietoja oma-aloitteisesti Maahanmuuttovirastolle seikoista, jotka ovat välttämättömiä Maahanmuuttoviraston tehtävien hoitamiseksi.
- Vastaavat säännökset ovat tulleet voimaan korkeakouluissa 1.12.2024.

Oppivelvollisuuslain muutos (1/1)

- Oppivelvollisuuslakia muutettaisiin siten, että soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin opiskelijat, jotka ovat lukuvuosimaksuvelvollisia.

Hallituksen esitys on Lausuntopalvelussa lausuntokierroksella 10.6. – 5.8.2025. Esitys on tarkoitus viedä eduskuntaan syksyllä 2025.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämistä ja oppivelvollisuuslain tarkentamista valmisteleva työryhmä

Erityisasiantuntija Victor Nyberg

TUVA- ja oppivelvollisuus -työryhmän työn tilannekatsaus

- Työryhmässä käsiteltyjä teemoja:
 - Mikä TUVA-koulutuksen luonne on nivelvaiheen koulutuksena
 - Kielitaito jolla TUVA-koulutukseen tullaan
 - Tarve selkeyttää mitä TUVA-koulutuksen on tarkoitus antaa opiskelijalle
 - On tunnistettu että toimintaympäristö muuttunut verrattuna aikaan kun TUVA-laki tuli voimaan, pitää pystyä vastaamaan eri tarpeisiin
 - On tarkasteltu muita nivelvaiheen koulutuksia ja niiden suhdetta TUVA-koulutukseen
 - Koulutuksen osien pakollisuudesta ja valinnaisuudesta on myös käyty keskustelua

Hallituksen esitys ja työryhmän raportti

- Työryhmän valmistelun pohjalta on tarkoitus antaa hallituksen esitys, jolla muutetaan TUVA-lakia ja oppivelvollisuuslakia
- Oppivelvollisuuslakiin tulossa täsmennyksiä, liittyen
 - suorittamisen keskeyttämiseen
 - oikeus maksuttomaan koulutukseen
 - majoituskorvaukseen oppivelvolliselle
- Lisäksi työryhmä laatii raportin (julkaisu 2/2026), joka sisältää suosituksia, ajatuksia informaatio-ohjauksesta sekä hyviä käytäntöjä liittyen TUVA-koulutuksen järjestämiseen

Aikataulu

- Hallituksen esitys (muutokset TUVA-lakiin ja oppivelvollisuuslakiin)
 - Hallituksen esityksen luonnos lausuttavana lausuntopalvelussa, lokamarraskuussa 2025
 - Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle keväällä 2026
 - Lainmuutokset voimaan 1.8.2026
- Mahdolliset muutokset TUVA-koulutuksen perusteisiin voimaan 1.8.2027 (Opetushallitus)
- Elo-syyskuun vaihteessa järjestetään **info-webinaari kokonaisuudesta TUVA-koulutuksen järjestäjille**
- Työryhmän raportti helmikuussa 2026

Muut asiat

- Seminaari varautumisesta toisen asteen koulutuksen järjestäjille keskiviikkona 3.9.2025 Original Sokos Hotel Triplassa Pasilassa klo 9 – 16.30
- Syksyn ajankohtaiswebinaarit
 - perjantaina 26.9.2025 klo 9.30 – 11.00
 - perjantaina 28.11.2025 klo 9.30 – 11.00